

ANLAŞMALI BOŞANMA DAVALARI

Boşanmak deyince evli bekar herkesin aklını belli başlı sorular kurcalamaktadır. Halk nezdinde boşanma ile ilgili her platformda sorulagelen kalıplaşmış meseleler bulunmakta olup bunlar biz avukatlara sık sık ifade edilmektedir. En kolay veya hızlı nasıl boşanırım, çekişmeli ile anlaşmalı boşanma arasındaki fark nedir, anlaşmalı boşanma nasıl mümkün olur, hangi davayı açarsam daha az masrafla karşılaşıyorum, hangi hallerde çekişmeli boşanma hangi hallerde anlaşmalı boşanma davası açabilirim, anlaşmalı boşanma davası neticesinde boşanırsam çocuklarımın velayetini alabilir miyim, velayetini aldığım çocuklar için eşimden nafaka alabilir miyim, kendim için nafaka isteyebilir miyim, çalışıyor olmam nafaka almama engel midir, anlaşmalı olarak boşanırsam evlilik içerisinde satın aldığımız ev ve arabanın akıbeti ne olur? Listeyi benzeri sorularla belki birkaç sayfa uzatmak mümkündür.

Değerli okuyucu, bu makalenin amacı sizi 20 yıl eğitim hayatı sonrası uzun süre mesleğini icra ederek tecrübe kazanmış bir avukat yapmak değildir, zaten bu mümkün de olmaz. Bu makale ile amaçlanan şudur: Okuyucularımızdan boşanmayı düşünen bir çiftimiz var ise onlara ufak çapta kılavuzluk etmek, yol göstermek, onları sosyal medya ve halk arasında yaygın ancak gerçekle bağdaşmayan bilgi yığınınından kurtararak doğru bilgiye ve fikre ulaşmalarını sağlamaktır.

Evlilik, evliliğin hükümleri, boşanma ve boşanmanın hükümleri 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda düzenlenmiştir. Kanun, boşanma sebeplerini mutlak ve nispi olarak ayırmış ve evlilik içerisindeki çeşitli vakıaları gözeterek düzenlemiştir. Kanunun hukuki dilinden uzaklaşarak herkesçe anlaşılması mümkün olacak şekilde ifade etmek gerekirse Türk hukukunda boşanma davalarını anlaşmalı ve çekişmeli olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür. Bu makalenin konusu anlaşmalı boşanma davası olduğundan çekişmeli boşanma davaları ile ilgili olarak detaya girmeksizin anlaşmalı boşanma davalarından ayrılan yönlerine değinmekle yetineceğiz.

Boşanmayı düşünen eşler arasında boşanma süreci ve sonrasına dair birtakım anlaşmazlıklar bulunmaktadır. Çocukların velayetinin kimde kalacağı, nafaka verilip verilmeyeceği, verilecek ise miktarı, maddi ve manevi tazminat talepleri ve miktarları, ziynet alacakları, evlilik birliği içerisinde edinilmiş taşınır ve taşınmaz malların paylaşımı, ev eşyalarının paylaşımı bu anlaşmazlıkta başı çeken konular arasında gelmektedir. Esasen tam da bu noktada açılacak davanın anlaşmalı boşanma davası mı çekişmeli boşanma davası mı olacağı hususu karşımıza çıkmaktadır. Yukarıda bahsi geçen hususlarda eşler anlaşabilmekte ve bir karara varabilmekte ise anlaşmalı boşanma davası açabilirlerken bahsi edilen hususlardan herhangi birinde anlaşamamaları halinde tek seçenek olarak çekişmeli boşanma davası açabileceklerdir.

Bir tanım yapmak gerekirse, anlaşmalı boşanma davası, her iki tarafın boşanmanın tüm sonuçları hakkında özgür iradeleriyle anlaşarak evlilik birliğini sona erdirmek üzere açtığı boşanma davasıdır.

Anlaşmalı boşanma davası, eşlerin birlikte başvurması ya da bir eşin diğerinin açtığı davayı kabul etmesi hâlinde söz konusu olur. Bu halde evlilik birliğinin temelinden

sarsıldığı, evliliğin sürdürülmesinin manasız olduğu kanunen kabul edilir. Bu hâlde dahi boşanma kararı verilebilmesi için, hâkimin tarafları bizzat dinleyerek iradelerinin serbestçe açıklandığına kanaat getirmesi ve boşanmanın malî sonuçları ile çocukların durumu hususunda taraflarca kabul edilecek düzenlemeyi uygun bulması şarttır.

Boşanma davaları eşler arasındaki kişisel ilişki kaynaklı olduğundan kararın infazı için kesinleşmesi gerekir. Yani açtığımız bir boşanma davasında boşanma kararı verilmesi ile taraflar doğrudan “dul” sıfatını kazanmazlar. Bu boşanma kararının itiraz edilmeden ya da üst mahkemeler tarafından onanması suretiyle kesinleşmesi gerekir. Buna bağlı olarak anlaşmalı boşanma davaları, çekişmeli boşanma davasına nazaran çok kısa sürmesi nedeniyle tercih edilmektedir. Günümüz koşullarında ortalama 1 1,5 yılda bir çekişmeli boşanma davası ancak karara bağlanabilmektedir. Bununla beraber eşlerden birinin kararın hukuka uygun olmadığı kanaatiyle üst mahkemeye başvurması ile bu süre çok daha uzayabilmekte 5 belki 6 yıl boşanma kararının kesinleşmesi beklenmektedir. Bir avukatın ustalıkta takibini yaptığı anlaşmalı boşanma davası ise 1 ila 3 ay içerisinde neticelenebilmektedir.

İki dava nedeniyle yapılacak masraflar ilk etapta aynı olsa da çekişmeli boşanma davalarının uzun soluklu olmasından kaynaklı olarak masrafın biraz daha fazla olduğunu söylemiş olsak hata etmeyiz.

Anlaşmalı boşanma davası açılabilmesi için Türk Medeni Kanun'unun aradığı şartlar şunlardır:

- **Evlilik en az 1 yıl sürmelidir.**

Taraflar arasında yapılan resmi nikahtan itibaren boşanmak üzere mahkemeye yapılacak başvuruya kadar en az bir yıl geçmiş olması gerekir. Taraflar arasında imam nikahı, nişanlılık ya da birlikte yaşama gibi hallerde geçen süre bu 1 yıllık süreye dahil edilemez.

- **Eşlerin mahkemeye beraber başvurmalı ya da bir eşin açtığı boşanma davasını diğer eş kabul etmelidir.**

Taraflar ortak bir dilekçe ile başvurmaları sonucu anlaşmalı boşanma gerçekleşebileceği gibi eşlerden birinin usulüne uygun olarak açmış olduğu boşanma davasındaki tüm talepleri diğer tarafın kabul etmesi ile de anlaşmalı boşanma gerçekleşebilir. Ayrıca boşanma davası çekişmeli olarak açılmış ve devam etmekte iken tarafların anlaşmalı boşanma iradelerini açıklayan protokolü mahkemeye sunmaları ya da duruşma esnasında anlaşma şartlarını duruşma zaptına geçirmeleri ile de anlaşmalı boşanma gerçekleşebilir.

- **Taraflar hâkim huzurunda boşanma iradelerini açıklamalıdır.**

Anlaşmalı boşanma davası açıldıktan sonra tayin edilen duruşma gününde taraflar eksiksiz olarak hazır olmalı ve yapılmış protokolü doğrulamalıdır. Hâkim tarafların iradelerinin herhangi bir nedenle fesada uğradığını tespit ederse boşanma talebini reddedecektir. Tarafların boşanma iradelerini hâkim huzurunda bizzat açıklamaları gerekmektedir. Boşanma, kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardan olduğu için boşanma avukatının tarafların yerine geçerek boşanma iradesini açıklaması mümkün değildir. Bir başka ifadeyle avukatınızın duruşmaya iştirak etmesi sizin de bulunmanız gerektiği gerçeğini değiştiremez, vekilinizle beraber bizzat bulunmanız gerekir.

- **Hâkim, boşanmanın mali sonuçları ile çocukların durumu ile ilgili düzenlemeyi uygun bulmalıdır.**

Boşanmanın mali sonuçları nelerdir? Boşanan eşler arasındaki nafaka, ziynet alacağı, maddi ve manevi tazminat, evlilik içerisinde elde edilmiş araba, ev gibi malların paylaşımı konusunda tarafların anlaşmasıdır. Aynı zamanda eşlerin çocukları olmuş ise bu çocuğun velayetini kimin alacağı, diğer eşin çocukla kişisel ilişki tesisi gibi hususlarda da taraflar fikir birliği içerisinde olmalıdır. Tarafların, mahkemeye sunmuş oldukları protokolün hâkim tarafından uygun bulunması gerekir. Hâkim gerek görürse bu şartlarda değişikliğe gidebilir. Tarafların belirttiğimiz hususlardan birinde dahi anlaşma sağlayamadığının duruşmada anlaşılması halinde dava çekişmeli boşanma davasına dönecektir.

Pekâlâ, anlaşmalı boşanma gibi basit ve kolay bir yöntem ile boşanmak varken neden çekişmeli boşanma davaları da bir o kadar revaçta dersiniz? Bunun cevabı ise farklı olmayıp çok basittir: Eşlerin boşanmanın mali sonuçları ile çocukların durumu hakkında fikir birliğine varamamaları. Taraflar kanuna aykırı olmamak üzere boşanmanın sonuçları hakkında ortak bir anlaşmaya vardıklarında aile mahkemesi hakiminin buna müdahale imkânı yoktur. Bunun tek istisnası çocuğun üstün yararınıdır. Bu da demek oluyor ki Hâkim, velayet, velayeti almayacak olan eşin çocukla kişisel ilişki tesisi ve çocuğa verilecek nafaka hususlarında tarafların anlaşmalarına müdahale edebilir ve onun üzerinde gerekli gördüğü değişiklikleri yapabilir. Eşler çalışsın veya çalışmasın, miktar fahiş olsun ya da olmasın nafaka, maddi ve manevi tazminat, ziynet alacağı gibi hususlarda yapacakları belirlemeler tarafları ve hâkimi bağlar, hâkim de bu belirlemelere uygun olarak karar verir.

Boşanma davaları bölge, yer, zaman ve mekân ayırt edilmeksizin hemen her yerde çokça gündeme gelen olağan adli işlemlerden biridir. Utanılacak, sıkılacak, pısrırık olmayı gerektirecek bir yönü yoktur. Evlenmek hak olduğu gibi boşanmakta tüm evli bireylerin en temel hakkıdır. Anlaşmalı boşanma davalarında; davanın hangi mahkemede, hangi şehirde, hangi sürede ve ne şekilde açılacağı konularının doğru belirlenmesi, zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin geçirilerek mağduriyet yaşanmaması, çocuğun üstün yararının korunması, yargılama sürecinde sürprizlerle karşılaşılması önem arz etmektedir. Özellikle evlilik birliği içerisinde araç ve ev gibi edinilmiş malların bulunması halinde bunların paylaşımı, tapuya tescili, çocukla kişisel ilişki tesisi, nafaka, ziynet alacağının belirlenmesi ve olası hak kayıplarının önüne geçilmesi için işin uzmanından (avukat) ve uzmanlık alanı itibarıyla bu alanda çalışmaları olan bir hukuk bürosundan yardım alınması hayati öneme sahiptir.

Geçmişte olduğu kadar bugün de siz kıymetli okuyucularımızın boşanma süreçlerinin de yakından takipçisi olmak adına buradayız. Alanında uzman avukatlarımızla görüşmek için (0228) 314 00 99 numaralı telefonu arayarak en yakın tarih için randevu oluşturabilir, derseniz Kahveci Hukuk & Danışmanlık Bürosu'na gelerek doğrudan görüşme imkânı elde edebilirsiniz.